

ĐỀ THI GIỮA HỌC KÌ 1 – ĐỀ 7**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 6****BỘ SÁCH: KẾT NÓI TRI THỨC****Thời gian làm bài: 90 phút****I. ĐỌC HIỂU (4đ)***Học sinh đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi phía dưới***VÕ SĨ BỘ NGƯA**

(trích – Tô Hoài)

Hôm sau, Bọ Ngựa đương lủi thủi, khặt khưởng, không vui vẻ như bữa đầu nữa thì bỗng nghe một tiếng động trước mặt. Gã đứng lại, ngẩng đầu lên, nom thấy một con vật lạ chưa trông thấy bao giờ.

Quái vật to gò gò như một viên đá. Sắc minh đen sì và bóng loáng. Cả đôi râu cũng đen. Chỉ trừ hai cái vạch trắng hai bên mắt. Mới thoát trong không có thể đoán biết được đâu đuôi nó đằng nào. Bởi chỗ nào cũng tròn múp míp, chỗ nào cũng nhẵn thín. Nhất là dưới mắt Bọ Ngựa ta, thì càng lạ lùng hơn nữa. Từ thuở bé, Bọ Ngựa chưa được trông thấy một con vật kì quái đến nhường ấy. Song thực đó chỉ là một cu cậu thường hay đậu trên thân những cây dùa, cây cau và có tiếng kêu cồ cộ... cồ cộ. Tiếng kêu ấy thành tên là Cồ Cộ. Hai mắt đen nhánh lẩn vào trong làn vỏ đen thẫm, nhưng đôi mắt thực tinh. Bọ Ngựa mới sột soạt đi đến, mà Cồ Cộ đã trông thấy ngay. Cồ Cộ hỏi:

- Tên kia, đến đây làm chi?

Bọ Ngựa cố gắng cứng cỏi:

- Ta là Đại Mã! Võ sĩ Đại Mã. Ta đi...

Cồ Cộ ngạc nhiên:

- Tên mi là Đại Mã? Lại là võ sĩ nữa?

Bọ Ngựa vênh mặt:

- Phải đó, ngươi đã nghe đại danh ta rồi ư?

Cồ Cộ cười:

Thằng oắt tì! Tên mi là Bọ Ngựa chứ? Mà mi sao dám đặt hai chữ võ sĩ lên trước tên? Không sợ bị đánh cho gãy cổ hả?

- Mỗi chốc, ai đánh nổi ta, ta là võ...

Cồ Cộ cả cười:

- Ta sẽ vẫn gãy cổ mi. Nhưng này, võ sĩ Đại Mã oắt con ơi! Trước khi đánh nhau với võ sĩ, ta hỏi võ sĩ một điều: Võ sĩ định đi đâu đó?

- Ta đi du lịch phiêu lưu, con đường của Dế Mèn.

- Ái chà! Hăng nhỉ. Bắt chước ông Dế Mèn! Đi được bao nhiêu lâu rồi?

- Đã qua biết bao nhiêu rừng núi, không thể nhớ xiết được.

Thấy Cồ Cộ cứ hỏi cẩn hỏi vặt, Bọ Ngựa đồ ngay Cồ Cộ cũng hạng xoàng liền nổi máu hăng, thách:

- Làm sao ngươi lại được hỏi cẩn vặt ta? Định đấu gươm với ta chăng?

Cồ Cộ cười ha hả:

- Ta đã bảo rồi ta sẽ đánh mi mà, đừng vội. Nhưng bây giờ thì ta lại thương mi mà không muốn đánh mi nữa.

- Nếu thế, đồ hèn!

-Nhưng ta sẽ làm cho mi mở mắt ra, rồi muốn sống, muốn tốt thì ngay về với mẹ.

Nói rồi Cồ Cộ quắp lấy lưng Bọ Ngựa, giuong cánh ra, bay tít lên ngọn cây dừa gần đó. Bọ Ngựa hoảng hốt quá, rúm cả chân, rúm cả càng và nhắm tịt mắt lại. Bốn bên xung quanh gió thổi vo vo. Cồ Cộ đỗ trên ngọn cây dừa và bảo Bọ Ngựa rằng:

- Mi đã mở mắt ra chưa? Nếu mở mắt rồi, hãy cùng ta nhìn xuống dưới kia. Mi đi bấy nhiêu ngày đường, lặn lội qua bao nhiêu đèo, bao nhiêu suối, vậy mà không bằng ta chỉ vỗ cánh mấy cái, bay lên cao, đã có thể trông thấy quê hương của mi. Cái sự khó nhọc của mi đối với ta, chỉ là hạt bụi, hạt tầm. Đã hiểu như thế chưa? Và mi lại nền nèn biết thêm rằng ở trên đời này, không thiếu gì kẻ còn giỏi hơn ta bao nhiêu lần nữa.

Sau đó, chú Bọ Ngựa được Cồ Cộ đưa trả xuống đất. Bọ Ngựa chạy biến ngay về, không dám ngoảnh cổ lại nữa. Bọ Ngựa về đến cành hồng, mẹ vẫn chưa về. Nó nằm bẹp trên cây, không dám lớn vồn đi đâu nữa. Bởi vẫn chưa tan cơn sợ. Được mươi hôm thì mẹ trở về. Nó mừng rỡ nhảy cồn lên ôm lấy mẹ. Từ đây, hai mẹ con lại sống với nhau đè huề. Mẹ nó đưa nó đi đến một chỗ ở mới kín đáo, ấm áp hơn. Những lương thực mà bà lão đêm bên kia sông về cũng thừa đủ cho hai mẹ con ăn hết một mùa đông giá rét.

Một hôm, trời có nắng. Nắng mùa đông ấm áp, dịu dàng làm sao. Hai mẹ con ra hong cánh dưới ánh mặt trời. Trong lúc vui chuyện Bọ Ngựa con kể với mẹ:

- Mẹ ơi! Độ nọ mẹ sang bên kia sông rồi, ở nhà con đã làm được nhiều điều ghê lǎm.

- Con thử kể cho mẹ nghe những ghê gớm ấy đến thế nào?

- Con đánh thắng Châu Chấu Ma ở đằng kia. Nó phải nhận con là thày nó.

Bà Bọ Ngựa mỉm cười:

- Tưởng là con đánh ai. Châu Chấu Ma con chẳng phải đánh, nó vẫn sơ như thường. Con đã làm một việc thừa, mà lại ác nữa.

Chú Bọ Ngựa tiu nghỉu. Rồi chú tiếp:

- Con lại cho cả Gián Ông một trận.

Bà Bọ Ngựa cười to:

- Tưởng ai, cải thắng Gián Ông lúc nào cũng sợ, ai cũng sợ. Con lại làm một việc thừa, mà lại độc ác nữa.

Chú Bọ Ngựa tàu nghỉu hơn, và chú không khoe thêm gì nữa. Chú im lặng, nhìn ánh nắng rung rinh trong lá cây.

Nhưng bà lão Bọ Ngựa đã nói tiếp:

- Và con sang đánh nhau cả với Bọ Muỗi, con bắt mụ ấy gọi con là võ sĩ Đại Mã. Mụ ấy nện cho con một trận mê to. Con phải bỏ chạy về. Nhưng con cũng không chừa được cái thói khoác lác. Cho nên, khi con nghe tiếng đòn có ông Đề Mèn đi phiêu lưu thì con cũng tập tọng đi. Con đã quên cả lời mẹ dặn. Con đi, con gặp bác Cò Cộ, con dọa dẫm cả bác ta. Bác ta liền túm cổ con, bay lên ngọn cây dừa. Đến đây con mới thực là sợ, biết chừa thói ngông cuồng và con mới thực hiểu rằng đường đời mỗi bước một khó. Con chạy trở về. Phải kể đến đây

mới là hết những chuyện mà con đã làm trong khi vắng mẹ. Có phải thế chăng? Con Võ sĩ bọ ngựa ơi! Bác Bọ Muỗm chỉ cho con một cái đá hậu, là con thủng bụng. Bác Cò Cộ chỉ buông con từ ngọn cây cho rơi xuống, là con đù tan xương. Các bác ấy đã thương con đấy. Trong khi bà lão Bọ Ngựa nói, chú Bọ Ngựa cứ ngắn mặt. Rồi hai hàng nước mắt rưng rưng. À, chú Bọ Ngựa hóm mình đã biết hồi rồi..

(<https://by.com.vn/hjwJW>)

Câu hỏi

Câu 1: Sự việc nào sau đây thể hiện rõ nhất tính cách ngông cuồng của Bọ Ngựa?

- A. Gặp gỡ Cò Cộ
- B. Nằm bếp trên ngọn cây
- C. Trò chuyện với mẹ
- D. Trên ngọn cây dừa

Câu 2: Đặc điểm của loài bọ ngựa được tác giả nói tới qua dòng nào sau đây?

- A. Ngoại hình của Bọ Ngựa
- B. Ở lời thoại của Bọ Ngựa
- C. Ở nơi sinh sống của Bọ Ngựa
- D. Ở tính cách, thói quen của mẹ Bọ Ngựa

Câu 3: Sự việc nào thể hiện rõ nhất tính cách nhút nhát, trẻ con của Bọ Ngựa?

- A. Gặp gỡ Cò Cộ

B. Nằm bếp trên ngọn cây

C. Trò chuyện với mẹ

D. Trên ngọn cây dừa

Câu 4: Nhân vật nào đã dạy cho Bọ Ngựa chừa thói huênh hoang?

A. Bọ Muỗm

B. Cồ Cộ

C. Mẹ

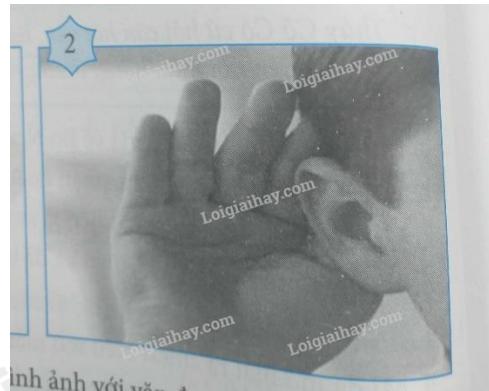
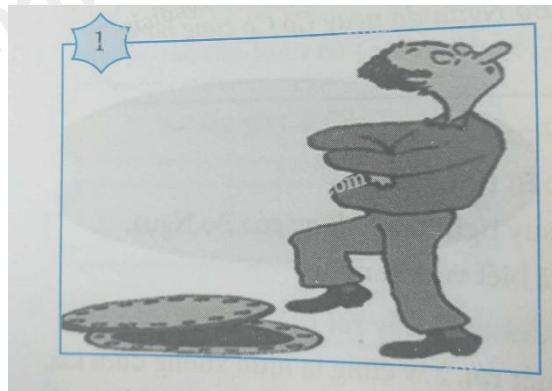
D. Châu Châu Ma

Câu 5: Phân tích, nhận xét cách Cồ Cộ dạy cho Bọ Ngựa một bài học. Em có đồng tình với cách đó không? (1đ)

Câu 6: Bọ ngựa đã nhận ra những bài học nào từ Cồ Cộ, từ lời của mẹ? Và em rút ra bài học gì cho chính mình khi đọc xong truyện này? (1đ)

PHẦN II. TẠO LẬP VĂN BẢN (6đ)

Câu 1: Quan sát 2 hình ảnh sau và trả lời câu hỏi a, b (2đ)

a. Chỉ ra một sự liên quan giữa 2 hình ảnh với văn bản đọc Võ sĩ Bọ Ngựa ở trên

b. Đặt tên cho mỗi hình ảnh trên

Câu 2: Đóng vai Bọ Ngựa kể lại đoạn truyện từ “Hôm sau Bọ ngựa đương lủi thủi, khật khưỡng đến không dám ngoảng cổ lại nữa” (thể hiện sâu hơn tâm trạng, suy nghĩ của nhân vật Bọ Ngựa, bài dài từ 1-1,5 trang giấy thi) (4đ)

-----Hết-----

- *Học sinh không được sử dụng tài liệu.*
- *Giám thi không giải thích gì thêm.*

Đáp án đề 7**Phần I. ĐỌC HIẾU**

Câu 1	Câu 2	Câu 3	Câu 4
A	C	B	B

Câu 1: Sự việc nào sau đây thể hiện rõ nhất tính cách ngông cuồng của Bọ Ngựa?

- A. Gặp gỡ Cồ Cô
- B. Nằm bếp trên ngọn cây
- C. Trò chuyện với mẹ
- D. Trên ngọn cây dừa

Phương pháp giải:

Đọc kĩ văn bản và đáp án

Phương pháp loại trừ

Lời giải chi tiết:

Sự việc thể hiện rõ nhất tính cách ngông cuồng của Bọ Ngựa: Gặp gỡ Cồ Cô

→ Đáp án A

Câu 2: Đặc điểm của loài bọ ngựa được tác giả nói tới qua dòng nào sau đây?

- A. Ngoại hình của Bọ Ngựa
- B. Ở lời thoại của Bọ Ngựa
- C. Ở nơi sinh sống của Bọ Ngựa
- D. Ở tính cách, thói quen của mẹ Bọ Ngựa

Phương pháp giải:

Đọc kĩ văn bản

Chú ý những chi tiết miêu tả đặc điểm của loài bọ ngựa

Lời giải chi tiết:

Đặc điểm của loài bọ ngựa được tác giả nói tới rõ nét nhất trong nơi sinh sống của Bọ Ngựa

→ Đáp án C

Câu 3: Sự việc nào thể hiện rõ nhất tính cách nhút nhát, trẻ con của Bọ Ngựa?

- A. Gặp gỡ Cò Cò
- B. Nằm bếp trên ngọn cây
- C. Trò chuyện với mẹ
- D. Trên ngọn cây dừa

Phương pháp giải:

Đọc kĩ văn bản

Lời giải chi tiết:

Sự việc thể hiện rõ nhất tính cách nhút nhát, trẻ con của Bọ Ngựa: Nằm bếp trên ngọn cây sau khi nói chuyện với Cồ Cộ

→ Đáp án B

Câu 4: Nhân vật nào đã dạy cho Bọ Ngựa chừa thói huênh hoang?

- A. Bọ Muỗi
- B. Cồ Cộ
- C. Mẹ
- D. Châu Chấu Ma

Phương pháp giải

Đọc kĩ văn bản

Lời giải chi tiết

Nhân vật đã dạy cho Bọ Ngựa chừa thói huênh hoang là Cồ Cộ

→ Đáp án B

Câu 5: Phân tích, nhận xét cách Cồ Cộ dạy cho Bọ Ngựa một bài học. Em có đồng tình với cách đó không?

Phương pháp giải:

Đọc kĩ văn bản

Chú ý những chi tiết Cồ Cộ dạy Bọ Ngựa

Nêu ý kiến bản thân

Lời giải chi tiết:

- Cò Cô đã cảnh báo Bọ Ngựa: Thằng oắt tì! Tên mi là Bọ Ngựa chứ? Mà mi sao dám đặt hai chữ võ sĩ lên trước tên? Không sợ bị đánh cho gãy cổ hả?
- Bọ Ngựa vẫn huênh hoang nên Cò Cô phải dạy bằng hành động, sự việc cụ thể: Cò Cô quắp lấy lưng Bọ Ngựa, giương cánh ra, bay típ lên ngọn cây dừa gần đó. Bọ Ngựa hoảng hốt quá, rúm cả chân, rúm cả càng và nhắm tịt mắt lại → Cò Cô đã cảnh báo Bọ Ngựa nhưng không đánh, trùng phạt nặng nề, chỉ dọa cho cậu ấy biết nhận ra sai lầm của mình
- Có đồng tình không? (HS tự trả lời)

Câu 6: Bọ ngựa đã nhận ra những bài học nào từ Cò Cô, từ lời của mẹ? Và em rút ra bài học gì cho chính mình khi đọc xong truyện này? (1đ)

Phương pháp giải:

Phân tích bài học rút ra từ văn bản

Đưa ra bài học mà bản thân rút ra được cho chính mình

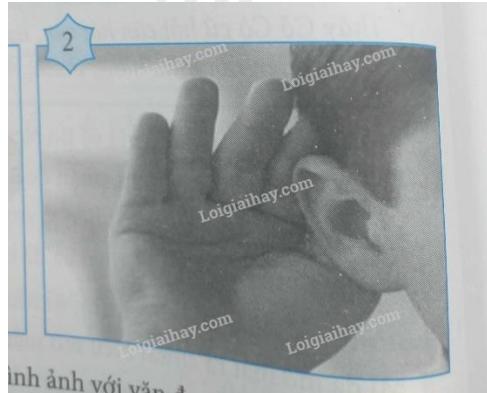
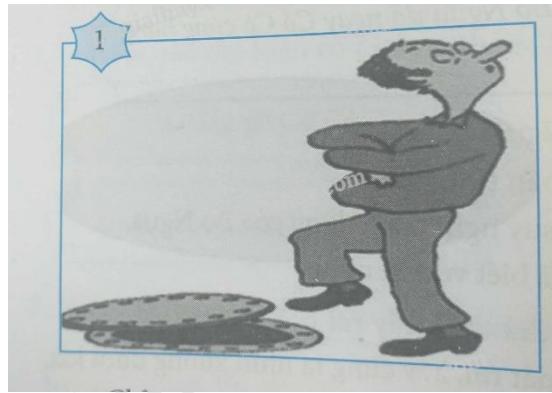
Lời giải chi tiết:

Gợi ý: Cách Cò Cô dạy cho Bọ Ngựa một bài học:

- + Đã làm việc độc ác
- + Chùa thói khoác lác
- + Mọi người không trùng phạt là vì thương Bọ Ngựa
- Rút ra bài học gì cho chính mình: Học sinh tự liên hệ bản thân

PHẦN II. TẠO LẬP VĂN BẢN (6đ)

Câu 1: Quan sát 2 hình ảnh sau và trả lời câu hỏi a, b (2đ)

- a. Chỉ ra một sự liên quan giữa 2 hình ảnh với văn bản đọc Võ sĩ Bọ Ngựa ở trên

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản và yêu cầu

Lời giải chi tiết:

Bức 1: Gợi ra kẻ vênh váo không nhìn thấy hố ở dưới chân... sẽ thụt xuống hố

→ Gợi nhớ hình ảnh Bọ Ngựa huênh hoang suýt chuốc họa vào thân (với Cò Cô)

Bức 2: Gợi con người biết lắng nghe

→ Gợi nhớ hình ảnh Bọ Ngựa lắng nghe lời khuyên của Cò Cô về nhà với mẹ, lắng nghe lời khuyên của mẹ, thầm từng lời và xúc động

- b. Đặt tên cho mỗi hình ảnh trên

Phương pháp giải

Quan sát kĩ hình ảnh, rút ra nội dung chính của từng hình ảnh

Lời giải chi tiết

Học sinh tự đặt tên tóm hình theo ý mình (cần ngắn gọn, sát với nội dung của bức hình)

Câu 2: Đóng vai Bọ Ngựa kể lại đoạn truyện từ “Hôm sau Bọ ngựa đương lủi thuỷ, khật khuõng đến không dám ngoảng cõi lại nữa” (thể hiện sâu hơn tâm trạng, suy nghĩ của nhân vật Bọ Ngựa, bài dài từ 1-1,5 trang giấy thi) (4đ)

Phương pháp giải:

Dựa vào kiến thức và kĩ năng đã học để thực hiện bài văn

Lời giải chi tiết:

Đóng vai Bọ Ngựa kể lại đoạn truyện từ “Hôm sau... cõi lại nữa” (thể hiện sâu hơn tâm trạng, suy nghĩ của nhân vật Bọ Ngựa và kết hợp miêu tả)		
Phần chính	Điểm	Nội dung cụ thể
Mở bài	0,5	Giới thiệu câu chuyện của bản thân (kể ngôi thứ nhất – xung tôi)
Thân bài	2,5	<ul style="list-style-type: none"> - Khi gặp bác Cồ Cộ, Bọ Ngựa rất lạ lẫm vì chưa gặp một con vật nào to như vậy - Bọ Ngựa ngóng rồi lại tỏ vẻ ta không biết sợ ai - Khi bị Cồ Cộ cắp bay lên ngọn dừa... + Nỗi sợ hãi + Không dám nhìn xuống + Chân run, nói không ra lời - Được thả xuống chạy biến về nhà... <p>Lưu ý:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yếu tố miêu tả: “Quái vật to gồ gồ... thực tinh” - Yếu tố miêu tả giúp người đọc hình dung một cách rõ ràng cụ thể hơn sự vật, sự việc được kể. Ở đây là hình dung rõ nét về đặc điểm hình dáng, màu sắc tên

		gọi... của Cò Cô
Kết bài	0,5	- Nhận xét, suy ngẫm về Cò Cô... - Rút ra bài học cho bản thân...
Yêu cầu khác	0,5	- Bài viết thể hiện rõ đặc trưng thể loại: tự sự - Dùng ngôi kể thứ nhất phải nhất quán, hợp lí